

Onsdagen den 20 April.

Kl. 2 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 13 April.

§ 2.

Föredrogos, men bordlades ånyo:

Stats-Utskottets Memorial och Utlåtanden N:is 41, 48—57; och

Andra Kammarens Femte Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 1 (i samlingen N:o 26), i anledning af Herr J. Mankells motion N:o 102, angående indelningsverkets aflösande och en ny stams uppsättande.

Rörande tiden för slutliga behandlingen af sistnämnda Utlåtande anförde:

Herr Palander: Då det särskilda Utskott, som blifvit tillsatt för att handlägga den af mig afgifna motion rörande sjöförsvaret, bland annat äfven haft sig uppdraget att behandla frågan om båtsmanshällets ersättande med en ny stamtrupp; då detta Utskott temligen utförligt redogjort för hvad som med denna fråga eger sammanhang samt i uppsatt förslag till underdånig skrifvelse derom uttalat sig i angifven syftning, och då Utskottets Betänkande, enligt uppgift från tryckeriet, lärer till Kamrarne inkomma i morgon klockan 10 förmiddagen; men den sålunda föreslagna skrifvelsen skulle — så att säga — blifva på förhand afklippt, i händelse denna Kammares Femte Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 26 angående indelningsverkets aflösande och en ny stams uppsättande dessförinnan företogs till granskning och möjligen godkändes, tillåter jag mig hemställa, att i dagordningen den förändringen må ega rum, att det nämnda Tillfälliga Utskottets Betänkande uppföres å föredragningslistan näst efter det Särskilda Utskottets Utlåtande, samt följaktligen förekommer till behandling först, sedan detta blifvit af Kammarerna slutligen pröfvadt och afgjordt:

Herr Sven Nilsson i Österslöf: Jag har icke sett det Särskilda Utskottets Betänkande, men mig förefaller det vara i högsta mätto olämpligt att, såsom den föregående talaren yrkat, ett Betänkande, hvilket först inkommit till Kammarens bord, blifvit bland dess ledamöter utdeladt och erhållit sin behöriga plats i dagordningen, skall derifrån nedflyttas och

sättas efter ett annat Betänkande, om hvilket man ännu icke känner något vidare, än att detsamma, enligt nu meddelad uppgift, "lärer" vara att snart hit införfänta. Om, sedan detta Betänkande inkommit, man efter derom tagen kännedom finner, att i båda förekomma frågor, hvilka ega närmare samband med hvarandra, kan man ju då besluta, att i dessa delar Betänkandena skola gemensamt handläggas och således behandlingen af det först föredragna Utlåtandet i dessa punkter anstå, till dess det sednare förekommer. Detta är också ett förfarande, som i dylika fall förut plägat med fördel begagnas; och då detsamma äfven nu synes mig uppfylla ändamålet på ett riktigare och lämpligare sätt än det, som här åsyftas, motsätter jag mig följaktligen bifall till Herr Palanders förslag.

Herr Palander: Mitt förslag är väckt icke blott af intresse för det Särskilda Utskottets Betänkande, utan äfven med afseende på det här ifrågavarande Utlåtandet, emedan, om detta blir föredraget före det Särskilda Utskottets, mången skall anse sig nödsakad att rösta för afslag af det Tillfälliga Utskottets Betänkande, för att icke lägga något hinder i vägen för det Särskilda Utskottets. Detta sednare Utskotts Betänkande rörer dessutom båda Kamrarna och bör derföre af dem behandlas samtidigt och förr än detta Utlåtande af ett Andra Kammarens Tillfälliga Utskott i denna Kammare företages. Jag tror således att, äfven om man är vän af det Tillfälliga Utskottets förslag, så har man intresse uti att bifalla mitt yrkande.

Vidare anfördes ej. Herr Talmannen gaf proposition på Herr Palanders förslag, att nämnda Tillfälliga Utskottets Utlåtande N:o 26 skulle förekomma till slutlig behandling näst efter Riksdagens Särskilda Utskotts Utlåtande öfver Herr Palanders motion N:o 4. Då propositionen på bifall till detta förslag förklarades vara med öfvervägande ja besvarad, begärdes votering. Följande voteringsproposition uppsattes, justerades och anslogs:

Den, som vill att Andra Kammarens Femte Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 26 skall till slutlig behandling förekomma näst efter det Utlåtande öfver Herr Palanders motion N:o 4, som från Riksdagens Särskilda Utskott är att förvänta,

röstar ja;

Den det ej vill,

röstar nej;

Vinner nej, är ifrågavarande förslag till ändrad föredragningsordning afslaget.

Omöstnngen företogs i vanlig ordning och utföll med 95 ja mot 43 nej, hvadan Kammaren beslutit i öfverensstämmelse med ja-propositionen. Härefter lemnades på begäran ordet till

Herr Sven Nilsson i Österslöf, som yttrade: Jag kan icke underlåta att anmäla min protest och reservation mot Kammarens beslut, att

ett betänkande, som redan är inkommet, skall vid föredragningen sättas efter ett som man ännu icke har sett och hvars innehåll således är för Kammaren fullkomligt obekant. Jag för min del finner ett sådant förfaringsätt icke blott oformligt utan alldeles orimligt.

§ 3.

Upplästes och godkändes de förslag, som Riksdagens Kansli afgifvit dels under *N:o 1* till ingress och *N:o 2* till slutmening i riksdagsbeslutet, dels jemväl till §§ i samma beslut, nemligen:

N:o 3, angående verkställd omröstning öfver Högsta Domstolens ledamöter;

N:o 4, angående förändringar i rikets grundlagar;

N:o 5, angående uppskof med behandlingen af det från sistlidne riksdag hvilande förslag till ny föreningsakt emellan Sverige och Norge; och

N:o 6, angående verkställt val af Justitie-ombudsman och hans suppleant samt komiterade till tryckfrihetens vård.

§ 4.

Föredrogos och godkändes Lag-Utskottets förslag till Riksdagens underdåniga skrifvelser:

N:o 17, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga Proposition med förslag till författning angående upphäfvande af frälsemäns och deras vederlikars rätt till särskildt forum i brottmål;

N:o 18, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga Proposition angående ändring i konkurslagens stadganden om borgenärsed och ackord; och

N:o 19, angående ändringar i §§ 45, 46 och 47 af Kongl. Förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm.

§ 5.

Anmälades till bordläggning:

Lag-Utskottets Utlåtanden och Betänkande:

N:o 33, i anledning af väckta motioner, åsyftande närmare bestämmelser rörande formen för behandlingen af de för häradet gemensamma angelägenheter;

N:o 34, i anledning af väckt motion angående ändringar i 14 och 15 Kapitlen Giftermålsbalken;

N:o 35, i anledning af väckt motion om upphäfvande af 5 och 6 §§ af 2 Kapitlet Giftermålsbalken;

N:o 36, i anledning af väckt motion om upphäfvande af den genom Kongl. Förordningen 13 September 1864 medgifna frihet i ränteafstal;

N:o 37, i anledning af väckta motioner åsyftande ändring i gällande bestämmelser om klockares aflöning; och

N:o 38, i anledning af återremiss i vissa delar af Utskottets Utlåtande N:o 21, angående ändringar i gällande författningar om kommunalstyrelse;

Andra Kammarens Andra Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 7 (i samlingen N:o 27), i anledning af väckta motioner om åtgärder för embetsförvaltningens reorganisation till vinnande af förenkling och besparingar; samt

Andra Kammarens Första Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 4 (i samlingen N:o 28), i anledning af Herr A. Rundbäcks motion (N:o 22) om förändrad plan för undervisningens meddelande vid rikets elementarläroverk;

Och skulle, enligt Kammarens derom nu fattade beslut, dessa ärenden, hvilka nu bordlades, sättas främst på den föredragningslista, som komme att upprättas för nästa sammanträde.

§ 6.

Herr *Petter Andersson* erhöll ledighet från riksdagsgörömlen under 14 dagar, räknade från den 4 instundande Maj.

Kammarens ledamöter åtskiljdes kl. $\frac{3}{4}$ 3 e. m.

In fidem

H. Husberg.